

Unitat de Psicologia Bàsica

Departament de Psicologia de l'Educació

Professors: Joaquim T. Limonero i Olga Soler Vilageliu

OBJECTIUS

Aquest programa té com objectiu que l'alumne conegui els aspectes essencials que configuren dos processos cognitius superiors: el pensament i el llenguatge:

- Conèixer els aspectes essencials dels processos psicològics que configuren el pensament humà.
- Descriure els diferents tipus de pensament i les estratègies emprades en solucionar problemes.
- Conèixer i identificar els principals enfocaments teòrics en l'estudi psicològic del llenguatge i del pensament humà.
- Assenyalar les característiques i funcions del llenguatge humà
- Enumerar i distingir les diferents fases en el processament del llenguatge.
- Descriure els diferents tipus de representacions mentals que intervenen en la comprensió i en la producció del llenguatge i del pensament.

Temari¹

Bloc 1. Pensament

1. Aspectes conceptuals generals i metodològics.
2. Representació del coneixement: conceptes, esquemes i imatges.
3. Raonament deductiu i raonament inductiu.
4. Resolució de Problemes.

Bloc 2. Llenguatge

1. Introducció.
2. El processament del Llenguatge.
3. Percepció del Llenguatge.
4. Producció del Llenguatge.

El temes de Pensament es desenvoluparan durant la primera meitat del semestre, i els de Llenguatge es desenvoluparan durant la segona meitat del semestre. Les classes teòriques tenen una durada d'una hora durant dos dies a la setmana.

Estimació hores dedicació no presencial

La dedicació setmanal a l'estudi serà aproximadament de 2 hores.

¹ Aquest temari és subjecte a modificacions pel què fa als punts específics dins de cada bloc.

pràctiques

En general els continguts de les classes pràctiques seran complementaris als de les classes teòriques. Concretament, l'objectiu general de les pràctiques en el bloc de *Pensament* consisteix en consolidar de forma experimental els conceptes impartits en les classes teòriques i, en experimentar directament, els processos implicats en el pensament.

El propòsit de les pràctiques en el bloc de *Llenguatge* és el de mostrar mitjançant rèpliques experimentals on els alumnes actuen com a subjectes els continguts explicats a classe de teoria. L'alumne aprendrà a descriure la metodologia empírica emprada en psicologia del llenguatge i a identificar els rudiments metodològics d'aquesta disciplina.

Es durà a terme una hora de pràctiques a la setmana, de *Pensament* durant la primera meitat del semestre i de *Llenguatge* durant la segona.

avaluació

Els continguts de l'assignatura *Llenguatge i Pensament* s'avaluaran en un únic examen. L'examen consisteix en unes 40 preguntes d'elecció múltiple (tipus test), amb penalització dels errors. Les preguntes es refereixen tant al contingut impartit en les classes teòriques com en les classes pràctiques.

Bibliografia²

Ayuso, M. C. (1997). *Razonamiento y racionalidad*. Barcelona: Paidós.

Llibre que tracta de forma senzilla els tipus de raonament humà.

Banyard, P., Cassells, A., Green, P. Hartland, J., Hayes, N. I Reddy, P. (1991). *Introduction to cognitive processes*. Traducció: *Introducción a los procesos cognitivos*. Barcelona: Ariel, 1995.

Aquesta obra descriu els processos psicològics bàsics, amb descripcions tant de *Pensament* com de *Llenguatge*.

Best, J.B. (2001). *Psicología cognitiva*. Madrid: Paraninfo.

Igual que el manual anterior, es descriuen els processos psicològics bàsics. Recomanable el capítol 5 sobre llenguatge, i els capítols 10 al 12, sobre pensament.

Carreiras, M. (1997). *Descubriendo y procesando el lenguaje*. Madrid: Trotta.

El llibre de Carreiras és un assaig ben estructurat sobre la psicologia del llenguatge. Recomanable com a lectura però no com a manual.

Carretero, M., Almaraz, J. i Fenández-Berrocal, P. (1995). *Razonamiento y comprensión*. Madrid: Paidós.

Carretero, M i García-Madruga, J. A. (1989). *Lecturas de psicología del pensamiento. Razonamiento, solución de problemas y desarrollo cognitivo*. Madrid: Alianza.

Aquest llibre permet a l'alumne disposar de lectures d'autors rellevants sobre diferents aspectes clau del pensament.

Fernández-Berrocal, P. Y Santamaría, C. (2001) (Eds.). *Manual práctico de psicología del pensamiento*. Barcelona: Ariel.

² Les obres citades són de caràcter general. La bibliografia específica per cada tema es donarà al llarg del semestre.

Com el seu nom indica, és un llibre amè que a través d'exercicis pràctics ajuda a comprendre els diferents aspectes del pensament.

Garnham, A. I Oakill, J. (1994). *Thinking and reasoning*. Traducció: *Manual de Psicología del Pensamiento*. Madrid: Paidós, 1996.

Obra que tracta de forma àmplia i molt ben estructurada els diferents aspectes implicats en el pensament. Fa un tractament profund desl diferents temes.

Harley, T.A. (1995) *The Psychology of Language*. Hove (UK): Erlbaum-Taylor and Francis

Manual molt recomanable per aquelles persones que llegeixin en anglès.

Mayer, E.E. (1986) *Pensamiento, resolución de problemas y cognición*. Barcelona: Paidós.

Tracta de forma extensa i molt ben estructurada els diferents aspectes del pensament. Com el manual de Garham i Oatkill, fa un tractament profund desl diferents temes, però menys actualitzat.

Pozo, J.I. (1989) *Teorias cognitivas del aprendizaje*. Madrid: Morata.

Valle, F. (1991), *Psicolingüística*. Madrid: Morata.

Manual breu que conté molta informació però amb un tractament poc aprofundit.

Vega, M. (1995). *Introducción a la psicología cognitiva*. Madrid: Alianza Psicología.

Aquest manual, que es pot considerar un clàssic dins de la psicologia cognitiva espanyola, descriu els processos psicològics bàsics. Recomana en especial el capítol 9 sobre pensament.